

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Tiskarstvo: do 30 petih vrst á 2 D, do 100 vrst á 2 D 50 p, večji inšerti
 petih vrst á 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D;
 Popust po dogovoru. — Inšertni davek posebej.
 Vprašanjem glede inšertov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, L. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolnje sprejema le podpisane in zaplate frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke:
 v Jugoslaviji od 4-6 str. po D. 1'50, 8 in več
 2 D. V inozemstvu 4-6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		v Ljubljani		po pošti	
12 mesecev		Din 240—	Din 240—	Din 360—	
6	120—	120—	120—	180—	
3	60—	60—	60—	90—	
1	20—	20—	20—	30—	

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Obmejna politika.

Goriški profesor Ugo Pellis je napisal v reviji furlanskega filološkega društva študijo pod naslovom »Politica di confine«. Bavi se v njej s politiko, katero treba izvajati napram slovenskim drugorodcem v obmejni provinciji Julijske Krajine.

Predvsem pravi, da je potrebna moralna pridobitev drugorodcev. Pridobivanje pa ne sme biti nasilno in ne sme nikjer zasledovati odprave njihovega narečja, ki je izraz določenega lastnega življenja, odgovarjajočega domačin in krajevnim navadam. Doseči je treba, da vzraste v naših Slovanih čut respekta in ljubezni do Italije. Ni lahka ta stvar in nikdo ne sme upati, da se dosežejo na mah veliki uspehi. Ovir je mnogo. Predvsem okolnost, da tvorijo Slovani kompaktno maso, kar izključuje naglo penetracijo, zato nasvetuje postopno prodiranje. K sreči loči visoko gorovje skoraj na vsej črti Slované od njihovih sonarodnjakov onstran meje. Večji del dolin visi proti italijanski ravnini in italijanskim mestom. To povzroča, da se občuti pri Slovanih mnogo manj plemenska skupnost. Izginiti mora iz njih odpornost proti Italiji in proti Italijanom, katero je gojila Avstrija. Ne smejo misliti več, da so prebivalstvo ob avstrijski meji proti Italiji, marveč naučiti se morajo občutka, da so oni prebivalstvo italijanske meje. Previdnost je treba, da se veruje ustmenim manifestacijam, dnevnim redom ali političnim enunciacijam, iz katerih bi se dalo soditi, da se je že izvršila pri njih duševna transformacija. Ali v resnici gre vedno le za čine političnega oportunizma. Naproti Slovonom nobene agresivnosti, pa tudi nobene zaupanja, da bo nad njimi delovala narava sama in da se oni lahko izpremenijo od jednega dneva do drugega. Ako ima politika svoje cilje, ima tudi svoja sredstva. Pod Avstrijo so služili njeni politiki: vojaška služba, prižnica in zadnja leta šola. Sedaj deluje vojaška služba v italijanskem smislu. Prižnica, s katere se govori slovensko, in šola, kjer se pouk vrši v večjem delu v slovenskem jeziku, še ne moreta biti činitelja za gorijske nasprotstva proti Italiji. Ne vrši se boj proti cerkvi in šoli kot takima, radi tega, ker se tam razlega slovenski jezik, marveč proti ljudem, ki ne izvršujejo svoje misije v smislu, ki ga zahteva država. Na čistem moramo biti z učitelji in duhovniki. Častna in uvaževana pozicija gre onim, ki delajo polno zaupanje za amalgamiranje otrok in

vernikov k italijanski državi, iztrebiti pa se morajo brezobzirno vsi oni, ki bi vršili zločestno delo z gojitvijo duha sovraštva. Glede duhovništva išče profesor Pellis odločno solucijo v popolni italijanizaciji krajevnega episkopata. Potem bo vsak slovenski politični agitator izoliran in bo moral obmolkniti. Glede učiteljsva hoče odstranitev nezanesljivih in čaka na prehod iz sedanjih težkih dobe v slovenski učitelji, ki pridejo iz italijanskih šol. Končno nasvetuje, naj bi se postopalo s strani italijanske vlade z drugorodnim prebivalstvom z največjo dobrohotnostjo. Ravnanje je treba dobro z duhovnikom in učiteljem in enako s kmetom. Slednji ne sme imeti vtisa, da se mu vrši krivica pred drugimi italijanskimi državljani. Ako treba, naj se ne štedi s kakim tisočakom lir napram prebivalstvu, pri katerem se hoče reformirati duha po italijanskih intencijah. Država mora skrbeti tudi za svoj prestiz med obmejnimi slovenskim prebivalstvom. To je odvisno od izbire onih, ki zastopajo državo. Funkcionarji morajo biti moški, vredni svoje službe, sposobni in brezhibni. Drugorodcem se mora dati v Italiji visoko koncepcijo o nedotakljivi dostojanstvenosti suverene države, katere se zaveda vsake svoje dolžnosti do dobrih državljanov, ki pa bi ne trpela, da bi se kršile in omalovaževale njene sakrosančne pravice niti v najoddaljenejšem kotu njenega teritorija.

Prof. Pellis se razlikuje od fašistovskega potujočevalnega načrta v tem, da hoče on lepo počasi in z dobrimi manirami preobraziti Slované v Julijski Krajini v Italijane, fašisti hočejo doseči to kar naglo, v najkrajšem času, z vso silo. Fašisti bi radi povsem opravili slovanščino in zatrili slovenski narodnostni čut. Pellis bi že pripustil doma njihov jezik, v javnosti bi veljali po Pellisovih kakor po fašistovskih izjavanjih za Italijane.

Lepega razmerja in poštene skrbi za obmejno krajino si žele Slovani v Julijski Krajini in to tudi pošteno zaslužijo. Doslej je bilo ravnanje ne le grdo, včasih celo barbarsko, in prave skrbi v pomoč deželi nobene. Kolonialna politika! Tak vzklil se je čul tuintam celo iz italijanskih fašistovskih ust. Neizprosno izterjevanje ogromnih davčnin, gospodarsko upropaščanje! Koliko je bilo do sedaj tozadevnih pritožb podanih italijanskim oblastim! In tisti funkcionarji! Kako redek je bil funkcionar, ki je pokazal vsaj malo srca za slovensko prebivalstvo!

Pellis nasvetuje temeljito preokretitev v obmejni politiki. To je res potrebna, ali naj ne zasleduje raznoroditve slovenskega življa. Dobra in poštena bo politika le tedaj, ako ravna s Slovani kot z enakopravnimi državljani.

Želje po koncentracijski vladi.

Vlada opozicijskega bloka nemočja. — Pašičeva taktika nemočja.

— Beograd, 18. aprila (Izv.) Od gotove strani se dan z dnem z vso žilavostjo forsira kombinacija o »koncentracijski vladi«, v katero naj bi poleg opozicijskih skupin stopili tudi radikali. V zvezi z vestmi, da bi moglo priti do sestave koncentracijske vlade pod predsedstvom Ljube Jovanovića ali celo vojvode Stepanovića odnošno tretje osebe, je vaš dopisnik imel včeraj priliko razgovarjati z dobro poučeno osebnostjo, ki se sicer aktivno ne udeležuje političnega in parlamentarnega življenja, vendar prav dobro pozna politično situacijo. Ta oseba je vašemu dopisniku vprašanje rešitve krize pojasnila takole:

Vlada opozicijskega bloka ni verjetna, ker na eni strani kaže blok vso svojo interno slabost radi heterogenosti elementov, ki sestavljajo ta blok, na drugi strani pa neprestani napadi Stepana Radica na našo državo nikakor ne morejo dati vladi opozicijskega bloka zadostnih garancij za normalno poslovanje v narodni skupščini. Vlada opozicijskega bloka je mogoča samo tedaj, če bi ti heterogeni elementi imeli v skupščini večino brez Radica, a te sedaj nimajo.

Čujejo se glasovi o koncentracijski vladi, kateri bi bilo baje zasigurano lojalno

Tu pa treba, da se jim dajo vse pravice, tudi jezikovne. Potem bo to prebivalstvo mirno in zadovoljno ter se bo dobro počutilo v mejah Italije. »Asimilacija« more vzbujati le nevoljo in odpor.

postopanje Radicevcev, ne da bi bila od njih popolnoma odvisna.

Proti koncentraciji pa dela tiho, žilavo in odločno skupina, ki želi, da izvede čimprej volitve sedanja vladina koalicijskega vodstva g. Nikole Pašića. Kdor je vpleten v vse tajnosti in kdor pozna vse tajne niti, temu postaja povsem jasna smotrena indirektna taktika Nikole Pašića, ki je naperjena proti opozicijskemu bloku. Na fin način so bili prekrizani računski o sestavi vlade opozicijskega bloka. Sedaj skuša indirektno preko Zagreba vplivati, da se vladina kriza reši po intencijah ministrskega predsednika. Najprej so počeli v Zagrebu potom opozicijskega tiska širiti vesti o koncentracijski vladi. V Zagrebu so to kombinacijo vzeli resno v pretes. Iz Zagreba so to kombinacijo prenesli v beografski tisk, ki je hotel dokazati, da je koncentracijska vlada mogoča. Pri vsej tej akciji je bilo opaziti, da so bili nasprotniki neinformirani in lahkoverni in da se je zopet obnesla Pašičeva taktika, ki je nasprotnika izvabila v čisto drugo smer. Kdor pozna Pašičevo spretnost in izvežbanost mora priznati, da je sedanja taktika inopuonjača in da brezdvomno doseže končni zaželeni uspeh.

Manifestacija Narodne odbrane vojvodu Stepanoviću.

Kulturni cilji Narodne odbrane.

Beograd, 18. aprila. (Izv.) Beografski mestni odbor Narodne Odbrane je sredi ob 19. priredil v veliki dvorani »Kola srbskih sestara« svedeno manifestacijo na čast častnemu predsedniku Odbrane vojvodu Stepanu Stepanoviću, zmagovalcu pri Jedrenu in Ceru. Mestni odbor je imel svedeno sejo. Dvorana je bila nabito polna članov Narodne Odbrane. Ko so društveni funkcionarji vojvodu priveli v dvorano, so zaorvali klci navdušenja: »Živel vojvoda!« Navduži so priredili boritelju za osvobojenje najvišarnejše manifestacije. V imenu mestnega odbora Narodne odbrane je pozdravil vojvodo polkovnik Pavle Jurkić, naglašajoč, da Narodna odbrana ne pozna nikakega strankarskega režima, z malimi izjemami so sedaj ujedineni v eni državi vsi Srbi, Hrvati in Slovenci. Narodna odbrana je od svoje ustanovitve leta 1911. delovala za politično ujedinenje. O tem nje delu bo govorila zgodovina. Narodna odbrana pa še ni končala svoje misije in si mora sedaj postaviti nove cilje za kulturno ujedinenje.

Tajnik mestnega odbora Mihailo Milojević je prečital poročilo o delovanju odbrane v preteklem letu. Predsednik kulturne sekcije Miloš Popović je poročal o kulturnem delovanju Odbrane po končani vojni, naglašujoč, da bo Narodna Odbrana pravo kulturno ognjišče in žarišče ujedinenega naroda.

Viharnao pozdravljen je za tem spregovoril vojvoda Stepanović o ciljih in ideologiji Narodne Odbrane. Koncem svojega govora je naglašal:

Odkar sem vstopil v Narodno Obrano, sem se posvetil delu za njo in nje ciljem. Zahvaljujem se vsem svojim sodelavcem, osobito hrabrosti naših borcev — junakov, ki so preživeli svojo kri za osvobojeno domovino. Zahvaljujem se Bogu, da je dal srbskemu vojaku tako hrabrost v srce. Zahvaljujem se materam, ki so jih kot take rodile. Pozdravljam matere in sestre junakov! Danes sem imel čast, da sem bil pri našem kralju. Čast mi je bila, da sem izročil kralju naša pravila in mu pojasnil cilje Narodne Odbrane.

rodne Odbrane in nje delovanje. Nj. Velikanstvo kralj je vzel pravila na znanje ter je pokazal veliko zanimanje za našo stvar. Bil je vzrodošen nad našim delom, ki gre v interesu države in ki želi dobro svojem mlademu kralju. Vzklikam: »Živel kralj! Živel njegov dom!« V dvorani so nastale navdušene manifestacije za kralja in za vojvodo Stepanovića.

— Beograd, 18. aprila. (Izv.) Na svečani seji Narodne Odbrane v dvorani Kola srbskih sestara so bile sredi prireditve navdušene ovacije vojvodu Stepanoviću, ki je častni predsednik Narodne Odbrane. V svojem govoru je vojvoda naglašal predvsem visoke kulturne cilje Narodne Odbrane po narodnem in političnem ujedinenju. Pozival je v svojem govoru člane Narodne Odbrane, da naj bodo zvesti in odlični čuvarji vseh narodnih in državnih pridobitev, ki so jih dosegli s prelito krvjo in s tolikimi žrtvami. Danes zjutraj se je vojvoda Stepanović odpravil v svoje rojstno mesto Čačak, kjer tudi stalno biva.

Odhod kralja na lov.

— Beograd, 18. aprila. (Izv.) V razvoju krize ni bilo včeraj nikake važne spremembe. Kralji ni včeraj sprejel nobene vodilne politike. Sprejel je le ponovni kralj vojvodu Stepana Stepanovića, ki je kralju izperno poročal o nalogah in ciljih Narodne odbrane. Njegova avdiencia ni imela političnega značaja. Nj. Vel. kralj Aleksander I. je včeraj ob 14.30 popoldne odpotoval najprej v Topolo in za tem odide na lov v Rudnik. Na potu spremila kralja princ Pavle. V kraljevem spremstvu se tudi nahajajo prvi kraljev adjutant general Hadžić, minister pošte in brzojava Vukićević in demokratiški poslanec Radosavljević. Na kolodvoru sta kralja pozdravila prometni minister dr. Svetislav Popović in načelnik beografske občine Manjlo Lazarević. V Topoli oziroma v Rudniku ostane Nj. Vel. kralj Aleksander do nedelje. Kralj se povrne v Beograd ali v nedeljo zvečer ali v ponedeljek, na kar se nadaljujejo do tega časa prekinjene konzultacije vodilnih politikov in parlamentarcev.

Radićev bombardement z izjavami.

— Beograd, 18. aprila. (Izv.) Najnovejša Radićeva izjava v dunajski »Die Stunde« pletira za čim prejšnje sklicanje konference zastopnikov narodnih manjšin, je izzvala v Beogradu viharno ogorčenje in odločne proteste. Stjepan Radić je v tej izjavi med drugim naglašal, da se imajo na konferenco povabiti tudi zastopniki Hrvatov, Slovencev, bosanskih muslimanov

Aleksei Tolstoj.

Polet na Mars.

Roman.

XVI. POGLAVJE.
V azurnem gaju.

Soacera je utonila daleko za griči. Ladja je plula nad ravnino. Tuintam je bilo videti enolične obrise zgradb, brzojavne droge in žico zračnih prog, odprtine rovov in natovorjene velike čolne, ki so se premikali po ozkih kanalih.

Iz košatega gozda se je začelo vzpenjati čedalje več ostrih skal. Ladja se je spuščala, preplula je zakajeno sotesko in se spustila na trato, ki se je raztezala poševno v smeri proti temnim in bujnim goščam.

Los in Gusjev sta vzela vreče in odšla s plešastim spremljevalcem po trati navzdol h gošči.

Vodene kapljice, ki so pršile iz stranskih odprtih na vodovodnih cevih, so odsevale v mavričnih barvah nad košato in v vlagi blestečo travo. Na obronku se je pasla čreda nizkih, dolgodlakih, črnih in belih živali. Bilo je mirno. Tiho je šumela voda. Približal je veter.

Dolgodlake živali so leno vstajale in so se umikale ljudem ter obračale svoje ploščate, kratke gobce. Deček-pastir, v dolgi rdeči srtači, je sedel na kamnu, podpiral je brado in tudi malomarno

ogledoval mimoidoče. Na trato so se spustile rumene ptice, našopirile so perje ter se otresale pod mavričastim vodopadom. V daljavi je brodil na dolgih nogah svetlozeleni žerjav-melanholik.

Približali so se gošči. Bujno povešeno drevje je bilo azurno-vijoličasto. Lahno so šušljali smolisti sinji listi in šumele so povešene veje. Skozi pegasta debela se je lesketala v daljavi vodna gladina jezera. Duhteči, sladki vonj v tej vijoličasti gošči je omamljal glavo.

Skozi goščo se je vilo več, z rdečkasto-rumenum peskom posutih stezic. Na križiščih, na okroglih poljanah so stali stari, deloma polomljeni in z lišaji pokriti veliki kipi iz peščena. Nad goščami so se vzpenjali oblomki strebrov, ostanki ogromne stene.

Stezica je zavijala k jezeru. Odkrila se je njegova temnomodra blesteča površina, v kateri je odseval vrh daleke skalnate gore. Lahno so se gibali v vodi obrisi povešenih dreves. Sijalo je divno solnce Na ovinku brega, ob strani mahovitih stopnic, ki so se spuščale v jezero, sta sedela dva razpokana in gosto poraščena človeška kipa.

Na stopnicah se je pojavila mlada ženska, ki je prihajala iz vode. Njeno glavo je pokrivala rumena konicasta čepica. Poleg sedečega, kakor v sanjah neprestano se smeječega in z gostim mahom pokritega Magacila se je zdelo ona mladeniško drobna in belo vijoličasta. Glej, spodrsnilo ji je, prišla se je za koreniti pomol in je dvignila glavo.

— Aelita — je zašepetal Maršovec, zastrl je z rokavom oči ter potegnil Losa in Gusjeva s stezice v goščo.

Kmalu so stopili na veliko poljano. V ozadju je stala mračna, siva hiša s povešenimi stenami. Od peščena, zvezdi podobnega prostora pred njenim pročeljem so vodile ravne stezice čez trato navzdol h gošči, kjer je bilo videti med drevjem nizka poslopja iz opeke.

Plešasti Maršovec je zažvižgal. Iz za ogla hiše se je pojavil majhen, debelušen Maršovec v pisani halji. Njegovo rdečkasto lice se je zdelo, kakor da je nadrgnjeno s peso. Približal se je, mižikal z očmi, ker se mu je bleščalo od solnca, toda, ko je čul — kdo sta prišla, se je takoj pripravil, da zbeži za ogor. Plešasti Maršovec je spregovoril z njim ukazljivo in debeluhar se je sesedel od strahu, obrnil se je, pokazal je svoj rumeni zob med škrlinami ter je odpeljal gosta v hišo.

XVII. POGLAVJE.
Odmor.

Gosta so odpeljali v svetle, majhne, skoraj prazne sobe z ozkimi okni, z razgledom v park. Stene jedilnice in spalnice so bile pokrite s sivkasto-rjavimi oboji. V kotih so stali lonci s cvečnimi drevesci, Gusjevu se je zdelo stanovanje prikladno: »Nekako tako, kakor košara za prljago, zelo prikupljivo.«

Debeluhar v pisani halji — upravitelj doma — je skakal, brbral, stopical od enih vrat do drugih,

brisal je s temnorjavim robcem svojo plešo, obstal je tuintam kakor vkopan in je bulil v gosta svoje sluzave oči — skrivaj jima je kazal rožičke ter se je plašno oziral okrog.

V kopalnik je spustil vode in je spremlj Losa in Gusjeva, vsakega v svojo kopal — z dna kopeli so se dvigali gosti oblaki pare. Ko se je dotaknila vroča mehurčasta in lahka voda strašno utrujenega telesa, je postalo Losu tako prijetno, da bi bil skoraj zaspal v marmorni kopeli. Upravitelj ga je potegnil iz nje za roko. Los se je komaj privlekel do jedilnice, kjer je bila pogrnjena miza z množico krožnikov, polnih pečenih rib, paštet, ptic, drobnih jajc in s sladkorjem posutega sadja. Hrustavi, kakor oreh debeli, okrogli hlebčki kruha so se topili v ustih. Jedli so z majhnimi loparčki. Upravitelj je strmel pri pogledu, kako sta požirala človeka z zemlje polne sklade najfinejših jedil. Gusjevu je tako dobro teknilo, da je položil loparček, jedel je z rokami in neprestano hvalil. Posebno dobro je bilo vino, belo, nekoliko modrikasto in dišeče po vlagi in malinah. V ustih je izhlapevalo ter se je razlivalo po žilah kot ognjeni znoj.

Ko je upravitelj spremlj gosta v spalnico, se je še dolgo vrtel okrog njiju. Popravil je odejo in rahljal blazinic. Toda že je obšlo krepko in dolgo spanje »bela giganta«. Dihala sta in smrčala tako glasno, da so se tresla okna, drhtele so rastline v kotih in škripale postelje pod njunimi močnimi telesi.

in Črnogorcev, ker so tudi ti smatrali v kraljevini SHS za narodno manjšino. Listi skoraj soglasno vprašujejo, ali ne pomenja ta izjava že najhujši čin veleizdaje in se začenju vprašujejo, kako se morejo zastopniki naroda, ki zagovarjajo narodno in državno edinstvo, družiti s Stjepanom Radićem, ki dnevno vedno bolj drzno napada našo državo. Opozicijski tisk skuša Radićeve izjave v njih važnosti zamenjati ter parira očitke politične javnosti z raznimi zavijanjimi in demitijami. Glede Radićevih izjav je sedaj najboljši značilen izrek podpredsednika HRSS dr. Vladimira Mačka, ki je zagrebskim novinarjem kratko rekel: »O teh izjavah vam ne morem dosti govoriti, ker je stvar Radića, da jih demitira ali potrdi. V sedanjem položaju ni važno, kakšne izjave daje g. Radić.«

Jugoslovensko-francoska zveza!

Sklenitev defenzivne pogodbe za ohranitev statusa quo.

— Pariz, 17. aprila. (K.) Beogradski dopisnik »Matina« javlja: Povodom poseta jugoslovenske kraljevske dvojice v Parizu koncem maja bo sklenjena defenzivna zveza med Francijo in Jugoslavijo.

— Beograd, 18. aprila. (Izv.) Že za časa zadnjega sestanka držav Male antante v Beogradu v dneh od 9. do 14. januarja t. l. so v diplomatičnih krogih mnogo razmotrili vprašanje zveze med Francijo in Jugoslavijo. Tedaj razširjene vesti so zagotavljale, da se med obema državama sklene defenzivna zveza, slična oni, sklenjeni med Češko-slovaško in Francijo. Na merodajnem mestu so takrat izjavljali, da take zveze ni potreba sklepati, ker med obema državama že obstaja zvezna pogodba, ki ni bila dotlej prekinjena. Pariško poročilo »Matina« dobjeno na merodajnem mestu v Beogradu, sedaj naglašuje, da se povodom oficijelnega poseta našega kralja pri predsedniku republike Millerandu sklene med Francijo in Jugoslavijo defenzivna zveza, slična oni med Češko-slovaško in Romunsko. Kakor zatrjuje, ima defenzivna zveza za cilj načelno varovati sklenjene mirovne pogodbe in ohraniti v Evropi po mirovnih pogodbah sklenjeno stanje.

Ministrski svet.

Trgovinska pogajanja z Italijo in Madžarsko. — Uradniške draginjske doklade.

— Beograd, 18. aprila. (Izv.) V parlamentarnem življenju je nastal danes tekoče zadeve in na selah ministrskega sveta sedaj ne prihajajo politična vprašanja tako v ospredje, temveč posveča vlada svojo pozornost raznim važnim materialnim problemom, tako ureditvi uradniških draginjskih dokladov. Vlada je osredotočila vso skrb na to, da čim prej uredi uradniško vprašanje in da pomore uradništvu do zadostnih prejemkov, ki olajšajo materialni položaj uradništva. Na včerajšnji seji je bila kratka debata o uradniških draginjskih dokladah. Ministrski svet je v bistvu sprejel in odobril uredbo o uradniških draginjskih dokladah, kakor to je že včeraj objavil »Slovenski Narod«. Minister pravde dr. Grisogono je k uredbi predlagal nekatere točke, ki zadevajo posebne draginjske doklade sodnikom.

Zunanji minister dr. Ninčič je podal vladi izčrpan in pregledno poročilo o toku naših trgovinskih pogajanj z Italijo. Dalje je bilo prečitano sročiti iz Budimpešte došlo poročilo, v katerem naznanja naš poslanik Tiša Popović, da se prično oficijelna pogajanja z Madžarsko v svrhu rešitve vseh spornih vprašanj dne 23. aprila t. l. v Budimpešti.

Pred sejo ministrskega sveta se je Nikola Pašić zelo dolgo razgovarjal s predsednikom radikalnega kluba Marko Gjuričićem, ki je bil prejšnji dan v avdijenci pri kralju.

Reparacijski problem.

Sklepi reparacijske komisije.

— Pariz, 17. aprila. (Wolff). Reparacijska komisija je danes dopoldne soglasno sklenila, da oficijelno predloži poročilo strokovnjakov interesiranim vladam, da pozove nemško vlado izdelati za to potrebne zakone in navedbe in da odpošlje svoje zastopnike v odbore, predlagane od strokovnjakov.

— Pariz, 17. aprila. (Izv.) O oficijelni seji reparacijske komisije izdani komunicirane vsebuje šest sklepov:

1.) Odgovor nemške vlade se vrne na znanje, 2.) odobro se končni sklepi strokovnjakov ter se sprejmejo v poročilu navzočnim metodam, 3.) oficijelno se naznani interesiranim vladam poročila strokovnjakov s priporočili, da se odobro v njih predlagani sklepi in da se čimprej izvedejo načrti strokovnjakov, 4.) nemška vlada se pozivlja, da predloži v podrobni svoj odgovor in da izdela za načrte potrebne zakone in navedbe ter da imenuje svoje zastopnike v odbore, ki se hkrati

ustanoviti na podlagi poročila strokovnjakov, 5.) na prihodnji seji naj se konstituirani odbori v smislu Dawesovega poročila in 6.) reparacijska komisija ima izdelati nadaljnje odredbe in načrte za rešitev reparacijskega problema.

PRISILJEVANJE V AMERIKO

— Washington, 17. aprila. (Reuter). Senat je pri razpravi prisiljenjskega zakona odklonil predlog, da se naj prisiljevanje za dobo petih let popolnoma zabrani.

— New York, 17. aprila. (Izv.) Po poročilih iz Ottawe namerava tudi kanadski parlament sprejeti zakon, ki omejuje prisiljevanje Japoncev v Kanado.

— Winnipeg, 17. aprila. (Izv.) Od januarja 1924 do danes se je v Winnipegu vselilo 15.000 priselencev t. j. največje število povojne dobe.

BETHLEN PROTI HORTHYJU.

— Dunaj, 18. aprila. (Izv.) Iz Budimpešte prihajajo poročila, ki kažejo prepričani napad na regenta Horthyja v novi luči. Opozicijski politiki pravijo, da so oni trije ljudje, ki so bili aretirani, samo provokatorji in da je atentat pravzaprav vzporedil Bethlen z namenom, da prisili Horthyja, da poda svojo demisijo, ker je njegova politika glavna ovira za izvedbo obnovnega načrta na Madžarskem. Horthy se svojega mesta trdovratno drži in niti z določa ne misli na odstop.

NAPETOST MED JAPONSKO IN AMERIKO.

— Tokio, 17. aprila. (Izv.) Predsednik japonskega ministrskega sveta je imel s novinarji razgovor, v katerem se je dotaknil napetosti, ki je zadnje dni izbruhnila med Japonsko in Združenimi državami. Sklep washingtonskega kongresa, ki prepoveduje prisiljevanje in ki je v prvi vrsti naperjen proti japonskemu narodu, ni nič novega. Vsa zgodovina japonske države svedoči svetu, da je bila Japonska vedno razumna in da ni nikdar hotela prenašati napa. V vprašanju prisiljevanja zahteva Japonska enostavno koncesijo, pri čemer se pa popolnoma zaveda velike moralne in finančne omoči, ki so jo medle Združene države Japonski o priliki zadnjega strahovitega potresa.

FRANCIJA PRIZNALA GRŠKO REPUBLIKO.

— Pariz, 18. aprila. (Izv.) Danes objavlja »Petit Parisien« izjavo francoske vlade, kakor tudi navodila, ki jih je pariška vlada odposlala svojemu zastopniku v Atenah, po katerih naj takoj odgovori atenski vladi na vprašanje, ki ga je stavil v Parizu zastopnik Helenske republike poslanik Melas glede priznanja Helenske republike po Franciji. Francija kot prva zapadna velika priznava Helensko republiko. To dejstvo bo izzvalo v Atenah ugodno razpoloženje, ker bo Francija na ta način še enkrat dokazala svoje tradicionalne simpatije do grškega naroda.

REPARACIJE IN MUSSOLINIJEVO STALIŠČE.

Mussolini za odpravo vojaške okupacije Poruhra.

— Berlin, 17. aprila. (Izv.) Rimski dopisnik »Berliner Tagblatt« poroča o razgovoru, ki ga je imel z visoko osebo italijanskega političnega sveta o stališču rimske vlade napram poročilu ekspertov in sedanjemu stanju reparacijskega vprašanja. To poročilo smatra Mussolini za ugodno bazo nadaljnjih razgovorov za končno rešitev reparacijskega vprašanja. Italija se bo potrudila skupno z Anglijo, da prisilita Francijo k uklenjenju vojaške okupacije poruhra ozemlja. Po poročilu ekspertov postaja čimdalje bolj jasno, da tvori vojaška okupacija Poruhra bistvo reparacijskega vprašanja. Mussolini smotri situacijo zelo optimistično.

— Rim, 18. aprila. (Izv.) Poloficijelna poročila naglašajo, da je italijanska vlada izrazila svoje popolno zadovoljstvo nad poročili strokovnjakov, ker se isto sklada s smernicami italijanske politike v reparacijskem vprašanju.

KANDIDAT NEMŠKIH KOMUNISTOV. RAZBOJNIK.

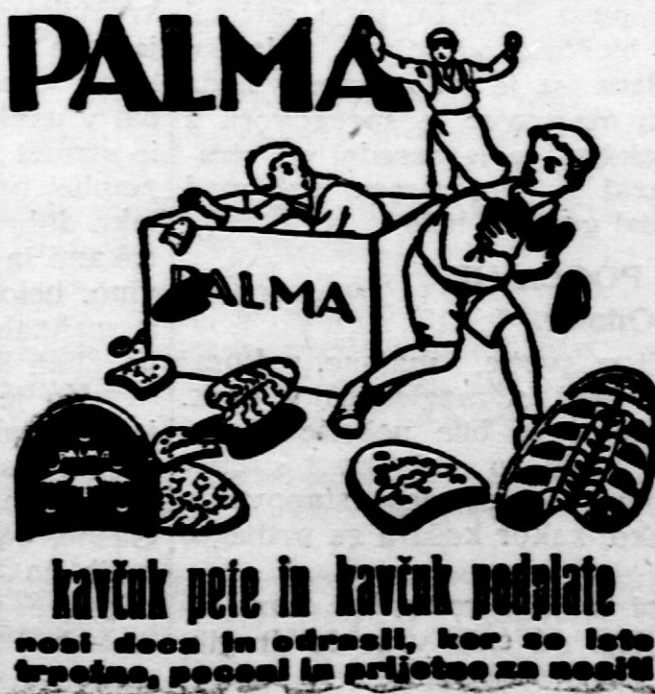
— Berlin, 17. aprila. (Izv.) Komunistična stranka je sklenila pri bodočih državnoborskih volitvah kandidirati Maksa Hölza kot nosilca glavne komunistične liste. Kakor konstatirajo listi, je bil Hölz vodja razbojniške tolpe ter obojen na večletno ječo.

— Berlin, 17. aprila. (Izv.) Pangermanisti so sklenili, da postavijo pri volitvah Ludendorfa za nosilca glavne kandidatne liste.

SPREMEMBE V ČEŠKOSLOVAŠKI DIPLOMACIJI.

— Praha, 18. aprila. (Izv.) Za naslednika pok. Tusarja v Berlinu bo imenovan kot poslanik diplomat po poklicu, sin prezidenta Jan Masaryk je imenovan za poslanika v Londonu.

PALMA

kavčuk peče in kavčuk podplate

neot deca in odrasli, ker se leto trpešno, peče in odrasli se neot

Dame finega okusa

vabimo, da si ogledate nedodane hrane vzorce Jumperjev po zmrznjeni ceni v izlozbi modne trgovine

Fran Šukič, Pred škofojjo 19

Politične vesti.

— Radićevci bi radi imeli pravosodnega ministra. Iz Zagreba poročajo: V slučaju, da bi dobili opozicijski blok vlado v svoje roke, bodo radićevci zahtevali zase portfelj ministrstva pravde. Prva naloga novega pravosodnega ministra bi bila, da takoj ustavi sodno preiskavo, ki je uvedena proti Stjepanu Radiću radi zločina veleizdaje. Radićevci imajo za to mesto že izbranega kandidata. Bil bi to dr. Krišković, vseučiliški profesor v Zagrebu, ki uživa posebno zaupanje v Radićevi stranki. Poleg dr. Kriškovića bi stopil v vlado tudi dr. Maček.

— Radikalni so prepričani o svoji zmagi. »Beogradske Novosti« poročajo: Vsi prvaki radikalne stranke, ki se nahajajo v skupščini, izjavljajo, da se kriza razvije popolnoma normalno ter ponudnjarjo svoje krepko prepričanje, da bo v vsakem slučaju rešena v smislu in na korist Pašić - Pribeževićeve vlade. Ti prvaki izražajo mnenje, da kriza tekom enega tedna še ne bo rešena.

— Uredba glede draginjskih dokladov, katere vsebino smo včeraj priobčili, ni popolnoma avtentična, zlasti ne glede člena 29. te uredbe, ki skuša rešiti vprašanje prehodne dobe od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924. To izrecno ugotavljamo. Kakor smo informirani, je ministrski svet na včerajšnji seji seji sklepanje o tem členu odložil. O končni redukciji tega člena bo ministrski svet sklepal v današnji seji.

— Radićevci in Karlov puč. Aladar pl. Borovičevci, ki je bil uradnik avstrijskega dvora in zaupnik bivšega cesarja Karla, je nedavno tega izdal knjigo, v kateri pripoveduje med drugim tudi to-le: Dne 26. aprila 1921. (torej po znanem aprilem Karlovem puču na Madžarskem) sem se sestal z nekaterimi vodilnimi hrvatskimi politiki. Oni so že imeli poročilo o Karlovem bivanju na Madžarskem. Bili so obupani zaradi tega, ker »Njegovo veličanstvo« ni ostal na Madžarskem. Po njihovem mišljenju bi Srbi po restavraciji Karla vsekakor izvedli mobilizacijo, in to bi bilo popolnoma v smislu njihovih želja. Vsi ti politiki so zatrjevali, da bi Radić v trenutku, ko bi njegovi kmetje po proglasitvi mobilizacije dobili v roke orožje, takoj proklamirali odcepitev Hrvatske od Srbije. Za to je bilo že vse pripravljeno. Hrvatie so bili mnenja, da bi se morala restavracija Habsburžanov na Madžarskem izvršiti v par mesecih in prosili so, da bi bili obveščeni o restavraciji vsaj nekoliko tednov prej, da bi se mogli pripraviti.

— Ta sestanek se je vršil na Dunaju. Nadalje pripoveduje Borovičevci, da so bili ti hrvatski politiki v istočasni zvezi z Italijo in tudi z D'Annunzijem. V smislu njihovega sporazuma z Italijo bi bila Hrvatska samostojna država in meja med Hrvatsko in Srbijo bi bila na vrhovju med rekama Bosno in Vrbasom, tako da bi Mostar in Sarajevo še pripadla Hrvatski. Hrvatska bi se nato sporazumela z Madžarsko in tvorila z njo zvezno državo, v kateri bi bila Hrvatski zagotovljena državna samostalnost. — Kdo so bili ti hrvatski politiki, ki so s Karlovim zaupnikom konferirali na Dunaju, ni težko uganiti. Saj je Radić že takrat neprestano pošiljal svoje zaupnike v inozemstvo in ob klaverno ponesrečenem Karlovem puču je bila javna tajnost, da je bil Stjepan Radić natanko poučen o nem in Karlovih načrtih. In takšnim politikom bi se naj sedaj izročila usoda jugoslovenske države v roke! Ali so klerikalci in g Davidovič res tako naivni, da mislijo, da bi krona mogla izročiti državno krmilo v roke takim ljudem in njihovim zaveznikom? To bi vendar pomenilo toliko, kakor da bi dajala krona sama tem ljudem v roke vrv, ki bi jo potem izrabili proti nji.

Zakasnelim gospodinjam

nujno svetujemo, ako kljub nedostajanju časa želijo lepo uspele, lahne počitnice nuditi svoji družini, da uporabijo sloviti

»Adria« pecivni prašek in »Adria« vanilin sladkor, 2023 ki nudita presenetljive uspehe.

Prosveta.

— Poziv umetnikom-karikaristom. Vseh bralcev tega obvestila g. načelnika Umetniškega Odeleza v Beogradu javljamo vsem interesentom, da se razstava karikaturne v Beogradu odpravi dne 1. maja t. l. Kdor se ni odposlal svojih del, naj jih odpošlje nemudoma na adresu: Umetniško Odelezo ministrstva Prosvete, Beograd.

Sokolstvo.

UDELEŽBA JUGOSLOVENSKEGA SOKOLSKEGA SAVEZA NA OLIMPIJADI V PARIZU.

Tehnični odbor JSS. je sklenil na temelju doseženih uspehov pri izbiri tekmi, da se vrsta jugoslovenskega sokolskega Saveza, broječa osem tekmovalcev in štiri namestnike, udeležiti mednarodne tekme na Olimpijadi v Parizu. — Starešinstvo JSS.

— Jugoslovanski Sokolski Savez. Pozivamo vsa ona društva in posamezne člane, ki nam dolgaajo še za »Spomenico« in za kolektarje, da nam tozadevne zneske nemudoma nakažejo ter nam ne povzročajo nepotrebne dela in poštnih stroškov. — Finančni odsek JSS.

Turistika in sport.

NAŠI JAVNOSTI.

Nedeljski olimpijski dan je pokazal, da je sport v naši javnosti prodrl. Dosegli smo prvo stopnjo na potu do cilja, ki so mu pokretači sporta posvečali svoje delo in svoj trud: Splošno priznanje in uvaževanje sportne ideje.

Prvič so slovenski sportniki javno na ulici manifestirali to idejo, ko so v tako častnem številu zastopali vse sportne panoge, ki jih gojimo. Z udeležbo na manifestaciji so pokazali klubi svoje organizacije, sportniki pa razmah ideje sporta med Slovenci.

Ljubljana je videla, da je osvobodjenje vzbudilo našo samozavest in voljo, slediti v vsem zdravemu zgledu velikih kulturnih narodov.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pripomogli k uspehu dneva. Osebito nas veseli, da so se odzvali našemu vabilu zastopniki vse naše javne uprave in zastopniki tujih držav in s tem dokazali, da pozdravljajo misel sporta, ki naj pones med narod načelo zdrave telesne odgoje. Hvala jim!

Naše sportnike pa pozivamo, da vstrajno nadaljujejo započeto delo in neumorno propagirajo sport po svojih najboljših močeh, tako da bo jugoslovanski narod s svojo veliko duševno in telesno kulturo uspešno tekmoval in končno zmagal na mednarodnih olimpijskih tekmah.

Jugoslovanski olimpijski odbor, pododbor Ljubljana.

★ ★ ★

— Predprodaja vstopnic za mednarodni tekmi z monakovskim T. u. SV. v. 1860 se vršijo v trgovini J. Gorec, Dunajska cesta tudi v nedeljo in ponedeljek dopoldne. Znamene karte za dišake in redne člane klubov se izdajajo samo v predprodaji.

— Nogometni tekmi s T. u. SV. v. 1860, ki se vršita na velikončno nedeljo in ponedeljek ob pol 16. uri na igrišču Ilirije, otvarjata klubske mednarodne prireditve v Ljubljani. V obeh tekmah se lahko z gostovostjo pričakuje prvostopskega sporta. Za to jamči ne samo visoka kvaliteta monakovskega moštva, katerega uspehe v prvenstvenih konkurencah Nemčije ter v mednarodnih tekmah smo navedli že včeraj, temveč tudi odlična forma in temeljita priprava našega prvaka Ilirije ter za njo najmočnejšega ljubljanskega kluba Hermes. SK Hermes nastopi proti Monakovčanom prvi dan, drugi dan, v ponedeljek, pa igra SK Ilirija. Oba kluba nastopita seveda v najmočnejših sestavih. Iliriji je na razpolago tudi Tavcar, ki je došel na visokošolske počitnice iz Prage, Hermes pa ojači svoje moštvo z igrači Pleš II. Gruđen in Za'okar, ki so se nedavno vrnili od vojakov ter postavi na ta način soliden team, ki bo zmogel doseči časten rezultat.

Gospodarstvo.

ZITNI TRG.

Ljubljana, 18. aprila.

Na žitnem trgu je promet nekoliko živahniji. To pa ne vpliva na cene, katere gredo še vedno navzdol. Prodajalec se vzdržuje ponudb in sicer vsled težkoč, ki jih ima pri prometu vsled slabih cest.

Pšenica ima bolj trdo ceno, vseeno pa se še dobi po cenah prejšnjega tedna.

Bačka pšenica notira: Din 320—325, Banatska parteta Senta Din 320—325. Po sremski in srbski pšenici ni povpraševanja. Za banatsko pšenico se plača na ladji tovarjeno postaja Bega 315—320.

Ječmen je še nadalje čvrst v ceni in se plačuje za 67-67 eff. do 345 Din postaja Bačka.

Večje povpraševanje je po ovsu, ter se je cena temu dvignila, in notira za baški ovsa Din 255—260, za ovsa iz Srbije provenijence pa Din 250—252.50.

Koruzna se išče le za promptno dobavo. Dobavljanje se vrši zelo počasi. V sled slabih cest so večji dovozi nemogoči. Promptno blago notira: Din 230—235, april-maj 235—240, maj-junij 245—247.50, plačilo proti duplikatu.

Pri kupčiji s žitom je prišlo le do posameznih sklepov za Din 740 postaja Bačka.

Kupčija s moko je nekoliko boljše, tudi je oddaja nišlarice vse preje nego ugodna. Pri današnjih cenah se lahko konkurira, s italijansko moko. To tem bolj, ker se je konsument med tem tudi že lahko prepričal, da banatska moka nadkriljuje v kvaliteti in izdatnosti vsako najfinjšo italijansko moko. Če bi se tarifa znižala na pasivno deželo tudi na milinski izdelki, bi to vplivalo zelo ugodno na kupčijo. Za temnejše vrste moke, je kakor popreje veliko povpraševanje. Milni imajo le majhne zaloge in so se te cene držale kvitku. Na splošno pa za nišlarico in srednje vrstno moko milni zmerne proti linike upoštevajo. Prvovrstne znanke notirajo: »0« 510—

515, »2« 450—455, »3« 375—380, »4« 330—335, »7« 285—290, manjvredne vrste do 10 Din ceneje.

Otrobi so radi pomanjkanja zalog ostali pri ceni Din 210—215. Istotako notira moka za krmu Din 230—235, postaja Bačka.

Sotveno poročilo: Poljsko delo je oteženo radi slabega vremena. Ni izključeno, da se posledice najboljše kažejo pri ovsu. Zimska setev, kljub mrzlemu vremenu dobro obeta. Na mnogih krajih, kjer je pšenica pregosta se je morala požeti.

★ ★ ★

— g Delniška družba pivovarne Union v Ljubljani je imela dne 14. aprila pod predsedstvom gospoda Ivana Kneza svoj 14. redni občni zbor. Odobrili se je računski zaključek za poslovno leto 1922/23 in pritrdilo predlogu upravnega sveta na 50dostotno dividendo in 15dostotno superdividendo. Kupon štev. 14 družabnih delnic se bo torej vnovčil počenši s 1. majem 1924 z Din 10.— pri Kreditnem zavodu za trgovino in industrijo v Ljubljani in pri Jadranski banki, Ljubljana ter pri glavnih blagajni delniške družbe pivovarne Union.

— Tržne cene v Celju, 15. aprila. (V dinarjih.) Govedina: V mesnicah 23—25, na trgu 22—24, telecina 25—30, svinjina 30 do 35, slanina 36—38, ameriška 34, mast domača 39, ameriška 32. Prekajeno svinjsko meso 40—45. Specerija: kava Portoriko 68, Santos 48, Rio 40, pražena kava I. 68, II. 56, III. 50. Kristalni sladkor 20.50, v kockah 22, bučno olje 36, namizno 30, testenine I. 18, II. 12—14. Mlevski izdelki: moka »00« 6.20, »0« 5.80, »2« 5.50, »3« 5, »4« 4.50, »5« 4, »7« 3.30, ržena moka 5, kaša 4.50, ječmen 5.60, ajdova moka 6.30, na drobno 20 par več. Žito: g pšenice 350, rži 320, ječmena 330—340, ovsa 325, prosa 300. Krma: g sladkega sena 87.50, poljskega 75, kš'ega 50, slame 50.

— g Italijanska trgovina v Egiptu. Italija je lansko leto izvozila v Egipt blaga za 4.270.000 egiptovskih ltr ter je uvozila od tam za 3.650.000 ltr. Te številke je preselila samo Anglija in Francija, tako da zavzema Italija v egiptovski trgovini tretje mesto.

Razmerje velesil v Sredozemskem morju.

Tangersko pogodbo so podpisale tri države, Francija, Velika Britanija in Španija. Ta pogodba je pa v resnici precejšnje skrupulacijo, kajti na eni strani se oklepa pravic Francije in sultana, na drugi pa gospodarskih zahtev Anglije in domišljavih ambicij Španije. Tako s tem dogovorom sicer nihče ni popolnoma nezadovoljen, a tudi njihove vsestransko zadovoljen.

Da se Tanger ni kratkoma priznal Španiji, bo ponosne in častihlepne Špance globoko zadelo. Francozi se radi tega boje, da to ne bi vplivalo na dobro razmerje, ki vlada med obema sosedoma. Španija sicer ni nikdar mislila na to, da razširi svojo posest v Evropi, vendar so pa njene ambicije moralne vrste. V sled neprestanih polomov, ki so jih doživeli v zunanji politiki, čutilo v svojem neizmernem ponosu vse bolj globoko kot drugi narodi.

Francija mora vedno gledati na to, da si ohrani vojaško nevtralnost Španske v slučaju vojne, kajti njena zemljepisna lega na evropski celini je taka, da zavisi le od Španske, ali pride med dva ognja.

Francija ni mogla pripustiti, da pa de Tanger v tuje roke, zato ji ni drugega preostalo — ker ga sama ni mogla dobiti — kakor da ostane Tanger z okolico pod suverenostjo tamošnjega sultana, a pod kontrolo komisije vseh treh držav, ki so podpisale dogovor.

Nevtralnost in avtonomija Tangerja je bila velika žrtev za Francijo, ki jo je prinesla samo za to, da si ohrani naklonjenost Španije.

Tanger je pristan ob afriškem obrežju v španskem pasu tik poleg Gibraltarske ožine. Leži na atlantski strani. Za Francijo bi bil zato važen, ker bo izhodišče nove železnice, ki bo šla v Fez v francoskem Maroku, in od tod naprej do Algerja ob Sredozemskem morju.

Tangersko vprašanje bi se bilo že zdavnaj uredilo, če se ne bi bil nemški cesar s svojim nasilnim nastopom l. 1905, vmešaval v zadeve Sredozemskega morja.

Francoska javnost je želela in upala, da se dodeli Tanger Franciji, to pa zato, ker je za gospodarskega in socialnega stališča to mesto francosko. Sicer je res, da je od 60.000 prebivalcev 6000 Špancev in samo 2000 Francozov in 250 drugih Evropejcev, vendar je še 12.000 Židov, ki so pravzaprav Francozi. To da skoraj vsa trgovina, — v kolikor ni v rokah domačinov — je francoska. Sedem bank je francoskih in le ena španska in ena angleška. Večina šol je francoskih, srednje šole so vse francoske, enako vse cestne in zdravstvene naprave. Velika bolnišnica je francoska. Pasturjevit institut francoski, knjižnice in stalne znanstvene misije francoske, istotako glavne parobrodne družbe. 40 odstotkov zemljišča imajo Francozi v rokah med drugim zemljišče za novi veliki pristan in za bodočo železnico Tanger-Fez kakor tudi njene kolodvora.

Sedanj dogovor je postavil urodivet zaved Evropejcev v Tangerju pod kontrolo in zakonodajo posebne komisije, katere predsednik je sultanov zastopnik, člani pa 4 Francozi, 4 Španci, 3 Angleži, 2 Italijani, po 1 Belgijec, Hol-

landec, Portugalac in Američan, 6 muslimanov in 3 židje, skupaj 26 članov. Ta komisija je za podvržena posebnemu kontrolnemu komiteju, sestavljenemu iz konzulov vseh držav, ki so podpisale Algeziško pogodbo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1924.

Več takta, uvidevnosti in skromnosti!

Več takta bi pripravili klerikalnim kričarjem. Včerajšnji »Slovenec« se je postavil v pozo srednjeveškega viteza, ki vihti svoj meč in kriči, da je pozabljeno vse sovražnike našega ujednjenja. Naša država, pravi klerikalna gospoda, se mora urediti tako, da ne bo ne zmagovalcev, ne premagancev.

Lepo in idealno rečeno, toda navzlic temu, da odločno zagovarjamo ta princip za bodočnost, moramo resnici na ljubo ugotoviti, da je poglavje o zmagovalcih in premaganih zelo kočljivo. Načelno odklanjamo vsako demagogijo in potrjevanje dejstev in zato smo mnenja, da bi morali Slovenci in Hrvati vsaj nekaj desetletij še previdno molčati o svojem fiktivnem zmagovalstvu. Ne smemo pozabiti nedavne prošlosti, mračne in za prečansko ljudstvo sramotne dobe, ko so se slovenski in hrvatski polki borili, četudi pod pritiskom od zgoraj, proti Srbom. Okolnost, da smo bili pod Avstrijo prisiljeni dvigniti orožje proti bratu, nikakor ne opravičuje tega žalostnega čina. Tudi Čehi so bili avstrijski državljani, pa niso hoteli prelivati slovanske krvi, marveč so šli večinoma v Rusijo. Pri Slovencih, osebno pa pri Hrvatih žal ni bilo tako. In zato moramo biti prav previdni, kadar govorimo o zmagovalcih in premaganih.

Po klerikalnem receptu lahko tudi Bolgari zahtevali od Srbov, da jih tretirajo ne kot premagance, temveč kot enakopravne zmagovalce, dasi so zakrivilo izdajstvo slovanske stvari in so zahrbtno napadli Srbijo v najtežjih za njo trenotkih. Toda Bolgarom bi se smejal ves svet, če bi zahtevali kaj takega. Ne čuditi bi se taki zahtevi, če bi izšla iz tistih krogov, ki so se med vojno dejansko borili na strani zaveznikov, v srbskih, čeških ali drugih legijah. Naravnost nečuvstva pa je taka objestna zahteva iz ust tistih faktorjev, ki so bili do razpada Avstro-ogrske monarhije njeni najzvestejši zagovorniki in branitelji. Kdor je stal s svečo ob mrtvaškem odru bivše Avstrije, kdor je pretakal grenke solze za pokojnike, nima pravice govoriti o enakih zaslugah za ujednjenje Jugoslovenov, nima pravice trkati se na prsa in izjavljati, da je enakovreden zmagovalček kot Srbi, ki so faktično položili največ krvi in kosti svojih najboljših sinov v temelj za zgradbo jugoslovanske svobode in države. Že prošlost sili klerikalce, da bi bili vsaj taktni napram Srbom, ako že ne morejo biti pravični in objektivni.

Tridnevni božji mir na Češko-slovaškem. Jutri bo češkoslovaški parlament priča nenavadnega dogodka. Deca čsl. »Rdečega križa« proglasi v parlamentu tridnevni »božji mir«. Ta božji mir je reminiscenca srednjeveškega »Treuga De« in pomeni, da mora vladati na veliko soboto, nedeljo in ponedeljek med političnimi strankami absolutno premirje in vse politične strasti morajo umolkneti pred splošnim čustvom bratstva in človečnosti. To je tridnevno premirje vseljanskega bratstva, simbol ideje čsl. »Rdečega križa« za splošni svetovni mir. Ta običaj je uveden po inicijativi dr. Alice Masaryk in se ponavlja po prevratu vsako leto. Letos ga prvič proklamira sama dec »Rdečega križa«, čije vrste so zadnji čas z agitacijo za vsečlovečanski mir zelo narastle. Na Češko-slovaškem je danes nad 250 tisoč organizirane dece. Če računamo tudi vse sekcije po ostalih državah, znaša to število nad 6 milijonov. Svojo idejo propagirajo ti mladi pacifisti z živahnim medsebojnim občevanjem, izleti, poseti in s svojim glasilom. Svojo krščansko idejo ljubezni do bližnjega je uveljavljala dec z zbiranjem dobrovoljnih prispevkov za lačne tovariše v Rusiji, Japoniji in Prikarpatjski Rusiji. Pomoč je znatna, kajti dec je zbrala več stotisoč Kč. — Po svečani proklamaciji skličejo mladi glasniki preporoko človeške družbe kongres v Pragi, ki se ga udeležijo tudi zastopniki sekcij iz drugih držav.

Komunistična propaganda in tajne organizacije v Sloveniji. Uradno so dognali, da širijo komunistični voditelji in agitatorji zadnji čas tudi po Sloveniji svoj evangelij med delavskimi in drugimi sloji ter negujejo in podpirajo z denarjem in brezdenarnim propagando med masami in nezanesljivimi pristaši. Z ozirom na to tajno rovarjenje proti državi in javnemu redu je poslala vlada vsem političnim oblastvom strog ukaz, naj vsako komunistično gibanje vestno zasledujejo, najstrožje postopajo proti tem organizacijam in o stvari vladi poročajo. Pravi! Kako pa se strinja s tem

ukazom, da dr. Lemež, občinski odbornik, in dr. Perič, župan ljubljanski, pošiljata v Trbovlje na strankarsko agitacijo podrejenega magistratnega uradnika Sedeja? Kako se to sklada s funkcijami šefa politične oblasti I. instance in z določili službene pragmatike, ki prepoveduje uradnikom služiti strankarskim interesom s protidržavno tendenco? Tak župan kot šef urada in tak občinski odbornik, ki zlorablja svojo oblast in uradnika za politično rovarjenje, zaslužita, da jih vlada nemudoma odstavi!

Promocija. Na dunajski univerzi je bil 7. tm. promoviran za doktorje vsega zdravilstva braslovski rojak g. Pavel Vovšek, sin znanega, umrlega sodnega svetnika dr. F. Vovška.

Občutna kazens zarada navijanja. Andrej Halbwild, gostilničar v Mariboru, je bil obsojen na 34 ur zapora in na 1000 Din denarne kazni, ker je zahteval meseca avgusta minulega leta v svoji gostilni za četrt litra sodavice 1 Din 50 p.

Iz kroga vpkolenih učiteljev nam pišejo: Te dni smo čitali, da so razni penzionisti vložili po g. Žerjavu prošnjo v Beogradu za zboljšanje bednega materialnega stanja. Podpisali so prošnjo upokojenci raznih stanov, le učiteljski stan ni podpisal, kakor bi učiteljski penzionisti ne potrebovali podpore. In vendar je le učitelj še bolj potreben kakor drugi stanovi. Kaj dela društvo upokojenih učiteljev? Ali spi? Bilo bi želeli da od 80 milijonov dinarjev, ki so baje namenjeni za penzioniste, odpade tudi nekaj na učitelje! Posebno prav bi prišla ta podpora zdaj o velikonočnih praznikih, ker sicer ne bodo imeli ti ubogi starčki za praznike niti polente a kamo li za meso in kozarec vina! Dix!

Pogreb g. M. Praprotnika. Včeraj popoldne se je ob veliki udeležbi vseh slojev ljubljanskega prebivalstva vršil pogreb z. Miroslava Praprotnika. Žalni sprevoz se je pomikal z Glinc na pokopališče k Sv. Križu. Številna udeležba pri pogrebu je pričala o simpatijah, ki jih je pokojnik užival tako na Glincah, kakor tudi v Ljubljani. Med številnimi odličnimi osebami, ki so se udeležile pogreba omenjamo predvsem bivšega velika župana dr. Vilka Baltiča in dr. Friderika Lukena, delegata ministrstva financ dr. Karla Savnika itd. Pred hro žalosti so zapeli pevci žalostno »Vigred se povrne«. Na čelu žalnega spreveda je korakalo orožništvo, ki je tvorilo špalir tudi od krsli. Med sprevedom je svirala žalostinke godba Dravske divizijske oblasti. Za krsto so se vozili sorodniki in ožji prijatelji pokojnikove rodbine, n'rm je sledilo številno občinstvo. Žalno povorko je zaključil oddelček orožništva in vojskva.

Celjske vesti. Seja občinskega sveta, katera se je vršila v sredo zvečer, je rešila sledeče občinske zadeve: Mesto odstopi vsega upravnega svetnika pri Mestni hranilnici celjski se je izvolil občinski svetnik David Modic upravnim svetnikom. — Vpkolenemu mestnemu ekonomu Dergancu, kateri se je preselil v inozemstvo, se bo v inozemstvo izplačevala pokojnina. — Za pobiralca tržnih pristojbin se je nastavlil policijski nadzornik v pokoju Rok Verk, kateremu se zviša plača dnevno na 20 dinarjev. — V domovinsko zvezo sta bila sprejeta dva prosilca. Glede prodaje občinske hiše v Matija Gubčevi ulici, za katere nakup se potegujeta en Slovenec in en Nemec, se je na predlog odbornika Korena sklenilo zadevo predati finančnemu odseku, ki naj potem v tej zadevi ukrene nadaljnje korake. — V mestni klavirji se postavi skladišče za konzerviranje kož. — Predložil se je gozdni načrt, kateri je bil sprejet in ki ga odobri še politična oblast in h kateremu se izdelajo še podrobni predlogi. — Razpravljalo se je zopet glede oddaje Glasile Slovenskemu športnemu klubu. Zadeva pa tudi v tej seji ni bila rešena, ker so nekateri občinski odborniki namenoma seje zapustili, vsled česar je ista zopet postala nesklepčna. — Celjske brivnice bodo na velikonočno nedeljo celi dan zaprte, v ponedeljek pa do 11. ure dopoldne odprte. — VII. carinska konferenca, katera se je vršila v sredo zvečer, je bila slabo obiskana. Na konferenci je razpravljali upravnik carinarne g. Kladič o osnovnih pojnih kemšer, v kolikor to zahteva carinska služba.

Mariborske vesti. Razburjenje radi gledališča. V sredo zvečer bi se imela vršiti premiera »Veseli dan ali Matiček se ženit«, svečer je občinstvo, ki je prešlo v lokalnem listu preklicano predstavo, prihajalo pred temno in zaprto gledališče, a niti na vratih nobenega preklica, kar je seveda povzročilo splošno razburjenje. To bi bilo res lahko izostalo. — Anketa industrijaletcev in obrtnikov. Za torek svečer je sklical župan Grčar v mestno posvetovalnico anketo o važni zadevi, ki je bila zadnji dve leti predmet skoro vseh sej v industrijskih in obrtnih krogov ter predmet številnih resolucij, ne da bi se bil zanje kdo poklicanih znanje brigal. Gre namreč za vplačevanje savarovanja delavstva okrožnemu uradu, kjer ostane denar in od koder ga je v slučajih potrebe za prisade težko dobiti nazaj v Maribor. Ta procedura traja cele mesece. Tudi mi smo to prakso okrožnega urada za zavarovanje dolavcev posovno grajali ter opozarjali na veliko škodo, ki jo s tem trpi naša potrebna glavna razmarje med Ljubljano in Mariborom. Ali ga

socialistom to opozorjenje ni bilo vseeno. Zato smo bili tembolj veselo presenečeni, ko smo svedeli, da je zdaj kar nasenkrat sam g. župan Grčar uvidel, da je tu potreba napraviti red. Kolikor smo izvedeli je bila anketa dobro obiskana od obeh narodnosti ter zastopana. Poročilo župana kot sklicatelja in raznih govornikov so izvenela v zahtevi, da mariborski v to svrhu vplačani denar ostane v Mariboru in sicer naložen v Mestni hranilnici (morda tudi v projektirani socialistični kreditni in stavbeni zadrugi), kjer naj bo industrijaletcem in obrtnikom po nizkih obrestih na razpolago kot kredit za najnujše javne gospodarske potrebe, slasti pa za zidanje, tako da bi se po mnenju g. župana novi gradbeni zadruzi ne boje treba boriti s težkobami drugih sličnih zadrug. Sklenila se je resolucija in izvolil odsek, ki naj končno redigira to resolucijo. Udeleženci, posebno pa Nemci, ki se na čelu jim g. Glaser za ta preokret posebno zanimajo, so prepričani, da bo imel g. župan Grčar v tej zadevi več uspeha kakor so ga do sedaj imeli drugi. Ugodni utis bi bila ta anketa napravila, ako bi bila sklicano vsaj pol leta prej kot zdaj tik-pred volitvami.

Izkop. Pišejo nam: Poročali ste že o Sloveških hienah, ki so se pojavile na pokopališču v Smihelu pri Novem mestu. Komisija je sedaj stvar preiskala in našla ralnega Košička popolnoma nagega v krsti. Hienice so odnesle vse: obleko, blazino, ruho itd. Našla je komisija pa tudi pri mrliču rdeč robec, ki je gotovo bil lastnina kake hienice. Žal, da so ta robec pozabili v krsti. Kot corpus delicti bi bil izvrstno smrt. O hienah ni sledu.

Smrtina kosa. Pogreb na tako tragičen način ponesrečenega maturanta Ante Lenarčiča bo jutri na veliko soboto ob pol 16. z glavnega kolodvora v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu. Teška nesreča, ki je zadela rodbino prof. Lenarčiča, vznemlja v Ljubljani splošno sočutje, slasti kai je bil ponesrečen izredno simpatičen, idealen in delaven, za vse dobro navdušen mladenič. Težko prizadet rodbini naše »skreno sožalje«. — 17. tm. je umrl g. Jakob Presel, dolgoletni skladiščnik pri tvrdki A. Zeschko. Pogreb bo v soboto 19. tm. ob pol 17. iz mrtvašnice javne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Blaz mu spomin!

Epidemija kolkovanja. Prijatelji našega lista nam piše: Poslal sem po pošti iz Ljubljane v neki trg na Štajerskem kot vzorec brez cene kosček sladke vsebine. Pošiljatev se je točno — zgubila. Na prosto opozorilo, ki sem ga poslal poštnemu ravateljstvu, da pošiljatev po treh tednih ni prišla na svoj naslov, pa tudi vrnjena ni bila, je odgovorilo poštno ravateljstvo, da je na prilogo prilepiti kolek za 5 Din. Torej se kolek, da bo stvar dražja, odškodnine itak ne bo nobene. Toda kie je potem zanesljivost glede oddanih pošiljatev?

Poziv in prošnja! Ubog sluga, zaposlen pri deželni vladi, je izvolil v sredo dopoldne denarnico z večjo vsoto denarja. Ker je denar uradna list, se pravi pošten najditelj, da vrne denarnico proti primerni nagradi na naslov legitimacije, ki se nahaja v slednji.

Za žensko bolnico so darovale Splošno ženskemu društvu: Neimenovana Primorka 1000 Din, ga. M. Tönnes in gdnca. Farler 500 Din, ga. Cirila in Ljotka Stebi 500 Din, ga. Minka Ječanova 200 Din, ze. Gusti Vodopivec, Božena Palovec, Zofija Savnikova, Karla Modiceva po 100 Din, ga. Ivanka Zbuzel in Mira Costapieria po 50 dinarjev, Amalija Majdič in Neimovan po 20 Din, Silva Trtnik 4 Din, Tončka Nosan eno srajčko.

Junaški čin. V Savino pri Zidanem mostu je padla včeraj popoldne štiriletna hčerka delavke Karh. Deroča voda je zanesla ubogo dete daleč proti sredini. Zde se je, da je deklica že izgubljena. V tem trenotku pa je prišel slučajno mimo železničar Josip Tušar, ki je skočil v vodo in rešil otroka gotove smrti. Tušarjev junaki čin zasluži vse priznanje.

Smrtina nesreča v Šoštanju. V gozdu Frana Woschnagga pri Šoštanju so bili pred dnevi zaposleni delavci Ivan Grabner, Josip Meh, Luba Dobrovšek, Al. Gregorc in Josip Zafran. Delavca Grabner in Meh sta podžagala veliko smreko, obenem opozoreli ostale delavce, da se umaknejo. Zafran pa se ni brigal za svarilo. Drevo je padlo nanj, mu prebito lobanjo in je še isti dan umrl.

Razni vlomji in tatvine. V Braslovčah na Štajerskem je bilo vmičeno v tammoški poštni urad in so tatovi odnesli 241 Din gotovine, za 110 Din znak, damsko uro in toploper. — V Limbušu je bilo iz stanovalja grofice Alberti ukraden več komadov perila v vrednosti 1000 Din. — V Slomškovi ulici je vlomil neznan slikovec v stanovanje trgovke Terezije Kuder in ukradel denarnico z 2500 Din. Vrata so bile odprta s ponarejenim ključem.

Policijska kronika. Star znanec. Včeraj popoldne je bil prišel na Marjincem trgu Stanko Bitenc, star znanec policije, ki bo menda kmalu praznoval jubilej svojih aretacij in kazni. Stanko je imel namreč včeraj sopot hudo žejo in ker ni bilo v žepu ovenka, se je polastil lepih hlač in tovarnika svojega sestanovca. Obolo je hotel prodati sladoleidarju na Marjincem trgu. Pri kupčiji je bil zanesen. Stanko je romal v zapor. — Pretop. Pred kavarno Vosporniz sta se spila in stopla mesar Pavel Prepeluh in Panko Dolenc. Interventiral je stražnik, ki je oba razgrajala povabil seboj. Aretirana je bila Ana Sodnikar z Viča, ki je na 300 dinarjev, izgubljenih od mizarja Marjčiča in jih ni vrnila. — Ukraden konj. Orožniška postaja iz Grosupel javlja, da je bil danes zjutraj ukraden tam nekemu posestniku štiri leta star konj lisec.

Škrapa grešnik. Sročil je službojuči stražnik na Bleivcevi estl aretiral 20 letnega O. L., ki se je sumljivo obnašal. L. je bil priveden na policijo, kjer je priznal svoje doživljanje. Bil je zaposlen pri trgovki Anj Sepe v Klovovih, občina Aržisce pri Zagorju. Dne 12. marca mu je izročila trgovka šok, sloveč ga na imajo 600 Din s

namenom, da ga odda na pošti v Zagorju. L. pa čeka ni oddal, temveč je pobegnil v Loče na Koroško, kjer se je seznanil z nekim mladeničem. Oba sta nato odpotovala na Dunaj, kjer sta iskala službe. Sreča jima je obrnila hrbet, službe nista dobila in polagoma sta zapravila ves denar. Že skoro suha se je vrnil L. z Dunaja in je pri Sv. Dužu prekorajl jugoslovensko mejo. Dne 18. tm. je prišel v Ljubljano. Potikal se je par dni v ljubljanski okolici, končno mu pa vest ni dala miru in odšel je sam proti policiji, da bi se prijavil. Pri tem ga je stražnik aretiral. Škrapnega grešnika se oddal sodišču.

Ukradene gosli. Dne 18. t. m. je neznan storilec v Sevnici zezel skoraj očno zosilne Cipelešek in ukradel starinske gosli iz 17. stoletja. Gosli nosijo napis Nicolaus Amant, Cremenca 16. Ukradenih je bilo tudi nekaj cigare. Skupna škoda znaša 15.000 D.

Ovadeb. Tekom zadnjih 34 ur so prispele sledeče ovadebe: tatvine 2, pijanost 1, cestnopolitijski red 9, prekorajenje pol. ure 1, pasji kontumae 7, prekor. vozne tarife 1, telesna poškodba 1, goljufija 1.

Vremenska napoved. Dunaj, 17. aprila. Uradna vremenska napoved za 18. t. m.: Vedno manj oblačno, temperatura se polagoma dviga. Vetrovi ponehavajo. Napredujoče izboljšanje.

Iz Amerike. V Patalumi v Kaliforniji se je zgodila avtomobilna nesreča, katere žrtev je naš rojak Jakob Trontelj. Njegova žena je težko poškodovana. Pokojnik, star 46 let, je rojen neke pri Grosupeljem na Dolenskem. — V kraju Royal Oak, Mich je umrl Fran Božič, rojen leta 1877 v Moravčah. Zapuščka žena in deset otrok. Umri je za sušico.

Bela kapica. Ljubljancem je še v dobrem spominu 16 letna Alojzija O., ki se je imela lezi radi nebroj tatvin po stanovanjih zagovarjati pred poroto. Alojzija, ki so jo povsod poznali pod imenom bela kapica, kakršno je namreč nosila na glavi, se je takol, ko je prišla iz zapora, lotila sopot svojega posta. Včeraj dopoldne je odnesla iz stanovanja hitne posetilce Kat. Košar v Hrenovi ulici lep usnjat beležnik in 250 Din gotovine. Bila pa je opazna in kasneje prišla. Pri njej so našli še 100 Din, ostalo je že potrošila za slaščice. Bila je oddana sodišču.

Na obroke

brez povziranja cene možka in damska konfekcija. 2566
E. Bernatovič, Mestni trg št. 5.

Prodvajanje »Adrema«-stroja za adresiranje. Glavni zastopnik teh strojev za Jugoslavijo g. D. Stopar iz Zagreba (Witsonov trg 1/11) predvaja bode stroje v Ljubljani v hotelu »Slova« dne 18. in 19. tm. od 10.—12. predpoldne in od 2.—6. popoldne, pa prosi vse interese, da ga izvolijo posetiti. Ti stroji so z ozirom na njihovo kolosalno prihranitev na delavnih silah in crake važnosti za časnike, nakladništva, industrijska in trgovska podjetja, banke in zavarovalnice, urade, društva in zveze, ter se nahajajo danes še tudi v Ljubljani v uporabi.

Naznanjem slavnemu občinstvu, da imam vsak petek sveže morske ribe v restavraciji in kleti »Zvezda«.

Najnovejša poročila.

JUGOSLAVIJA IN REPARACIJSKA KOMISIJA.

— Pariz, 18. aprila. (Izv.) V diplomatičnih krogih razmotirajo vprašanje, če boste tudi Japonska in Jugoslavija povabljeni na posvetovalna reparacijske komisije v zadevi rešitve reparacijskega vprašanja. Doslej je določeno, da se imajo udeleževati razprav le Anglija, Belgija, Francoska in Italija, dočim prisostvuje sejam reparacijske komisije Amerika v informativne svrhe, Francija je za to, da se pozoveta na seje k razpravam tudi Japonska in Jugoslavija, v kolikor ste zainteresirani pri rešitvi tega problema. Obe državi pa boste stalno informirani o poteku razprav.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 18. aprila. — Prosti promet.

Radi bližajočih se velikonočnih praznikov danes borza ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curfi 12.25, Dunaj 6.1143, Milan 358—358.75, London 352, New York 80.625, Pariz 8.03—8.10, Praga 330—339.25.

Tudi euriska in tržaška borza nista poslovali.

Dunaj, 17. aprila. Devize: Beograd 876—880, London 309.000—310.000, Milan 3143—3166, New York 70.935—71.185, Pariz 4442—4458, Praga 2097—2107, Corih 12.495—12.545. — Valute: dinar 875—879, dolar 70.460—70.660, fra 8164—8185, češka kruna 2077—2098.

Drobiž.

Katastrofa v kinematografu. V kinematografu v kraju Turabay — City, Mehika, je izbruhnil pred kratkim velik požar, ki je povzročil strahovito paniko. Številni obiskovalci so bili od električne struje ubiti, mnogo ljudi pa je bilo pomandranih od množice, ki je drvela iz kinematografa. Nad 30 oseb je bilo mrtvih in okoli 60 ranjenih. Vzrok nesreče je nastal vsled kratkega stika.

Francoski vojni zločini. Pred vojnim sodiščem 20. armadnega poveljstva se je vršila te dni razprava proti bivšemu guvernerju v Matsu generalu Ovnu. Obtožen je bil, da je meseca avgusta 1915. pri zavzetju vasi Januy s strani nemških čet ukazal, da se ima kraj opustošiti in prebivalstvo pobiti. Župan, župnik in 38 drugih vaščanov je bilo na ukaz generala ustreljenih. Nemški vojaki so polili hiše s petrolejem in jih zažgali. Čuvaja Plessia so navelali na drevo in pred očmi njegove žene ustrelili, pri čemur je neki nemški oficir ženi žrtve zaklical: »Le glej, kako bo tvoji mož ustreljen.« Vojna sodnja je obsodila generala Ovna in kontumacijo na smrt.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Tvrdka A. Zeschko naznanja, da je nje dolgoletni skladiščnik, gospod

Jakob Pressel

dne 17. aprila 1924 preminul.

Pogreb se bo vršil v soboto, 19. t. m. ob pol petih popoldne iz mrtvašnice občje javne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Blag mu spomin!

V Ljubljani, dne 18. aprila 1924.

2761

Gostilna pri Korelnu

Šiška, Colovška cesta 66

Opaznja cenj. občinstvo na otvoritev vrta in krogličnih ter se tudi za čim velikonočnih praznikov vse vrste pristnih štajerskih in dolenskih vin.

2772

Se priporoča za obilen obisk

Karel Ciglar

Obleke in modni poorniki po zelo nizkih cenah v oblačilni industriji: A. KUNC Ljubljana, Gosposka ulica 2.

Originalna Jazz-Band

Plesi

Razne atrakcije

Otvorenje 19. IV.
Odhodne postaje:
Reka: Hotel Evropa (avtomobilski postaja)
Opatija: Pred kavarno „Principe Umberto“
Prvi odhod ob 11:30 predpoldne.

Cercle des Etrangers Zamet

Slovanski
Monte Carlo

Prihod iz Reke in Opatije v Jugoslavijo s posebnim avtomobilskim prometom vsake pol ure. Vožnja traja 15 minut.

Otvorenje 19. IV.
Dvorane se odpirajo vsaki dan ob 11-h dopoldne.
Prvi odhod ob 11:30 predpoldne.
Cena za odhod in vrnitev Lit. 5.—.

Amerikanski Bar

Prvovrsna restavracija

2548

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

V neizmerni boli in žalosti naznanjamo, da nam je kruta usoda iztrgala naš up in nado, nadvse ljubljene, dobrega sina oziroma brata

Anteta

maturanta I. drž. gimn.

Truplo rajnega prepeljejo na Veliko soboto poldne ob pol 4. od gl. kolodvora v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1924.

Globoko žalujoča rodbina Lenarčičev.

Moderni danski slavniki!

Bratje Oberwalder — Domžale.

Razglas.

IV. Pešadijska podoficijska šola v Zagrebu sprejme to leto 500 gojencev.

Za sprejem v to šolo so potrebni sledeči dokumenti.

- Domovinski list, da je državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.
- Krstni list.
- Šolsko spričevalo.
- Dovoljenje starišev, da sme stopiti v šolo.
- Nravstveno spričevalo o lepem vedenju.

Vse te dokumente in lastnoročno pisano prošnjo je poslati ali prinesiti vojnemu okrogu, v katerem žive. Vsi kandidati se morajo prijaviti v šoli v Zagrebu 5. maja ob osmih zjutraj.

Za prihod v šolo in vrnitev imajo kandidati pravico na brezplačno vožnjo po železnici in ladji.

Vsi ostali pogoji so razvidni pri vojnem okrogu. Iz pisarne IV. Pešadijske podoficijske šole broj 761 od 4. marca 1924. 2681

Gostilna na Strelišču

pod Rožnikom se bo šala v najem. Pojavila daje član odbora „Društva ostrorelcev“ dr. Ivan Lovrenčič, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva 8. 2679

Gospodinja!

Zahtevaj od trgovca ob priliki, ko namerava darovati

ALEKSIJA BARVA

Zastopaj vam

blaga za obleko in perilo nikdo ne

toda po izredno nizkih cenah ga dobite pri trditki

„Domica“

Majzel & Majzel Ljubljana, Turjaški trg 1 (bivša Preskrbovalnica)

Velika zaloga najrazličnejšega zapeljivega in galanterijskega blaga ter vsa vseh vrst. Vsek si naj ogleda. Krojači in preprodajalci poseben popust. 2650

Krojači in preprodajalci poseben popust. 2650

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar. Plačuje se vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov vsaka beseda 50 para. — Najmanjše pa Din 5.—

Službe

Prodajalka, spretna, z večletno prakso, se takoj sprejme v modno trgovino. Izvežba ne v modni stroki za gošpode imajo prednost. Pismene ponudbe na: »Poštni predal 38«. 2655

Prodajalka za damsko modno trgovino, ki je izvežbana v prodajanju bluz, oblek in plaščev se takoj sprejme. Pismene ponudbe na: »Poštni predal 38«. 2656

Šefa ekspedicije za upravo skladišča, sprejemanje odjemalcev kontrole ekspedicije, popolnoma samostojna, inteligentna oseba — se išče. — Ponudbe pod »Štev. 2769« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Šefa manipulacije za popolnoma samostojen delokrog, starejšo in inteligentno osebo, veče v stroki perila — iščejo za večjo konfekcijsko industrijo. — Ponudbe pod »Št. 2770« na upravo »Slov. Naroda«.

Strokovnjak kolonijalnega blaga in železninar, oženjen — se išče za zaupno mesto odvetništva in v stroki perila. — Stanovanje in vrst ima tukaj na razpolago. — Ponudbe pod »Poslovod. 2770« na upravo »Slov. Naroda«.

Iščemo provizijske potnike za Jugoslavijo — električne stroke (posebno tudi žarnice) pri zadnjih odjemalcih dobro vpeljane. Pogoji: znanje deželnih jezikov. — Ponudbe z referencami, osebnimi podatki in kurikulum vitae je vpsolati pod »Potniki/2767« na upravo »Slov. Naroda«.

Prodaj

16 HP motor na surovo olje, sistem Bachrich-Huber iz tovarne St. Pölten, popolnoma nov, prodaja za 45.000 dinarjev. Pokojniški zavod, Aleksandrova cesta 12. 2744

Za šivilje ali krojače! Krasno ogledalo na stojalu se prodaja radi pomankanja prostora po ugodni ceni. Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«. 2741

Trije tovorni avtomobili »Büssing«, štiri-tonski, s polnogumijastimi obroči, skoraj novi, se po zelo ugodni ceni prodajo! — Ponudbe na: IMPEX, dr. z o. z., Ljubljana, Krekov trg št. 10. 2659

20 parov kolnih slogov (Radsätze) 600 X 300 X 45, 10 parov kolnih slogov 600 X 240 X 45 in 20 parov kolnih slogov 500 X 300 X 45 kakor zavržen spadijoče zunanje ležaje — vse v izbornem stanju — po zelo ugodni ceni naprodaj! — Vpraša se v upravi »Slovenskega Naroda« pod »Priložnostni nakup/2742«.

Radi preselitve! Trgovina Marija Rogli, Ljubljana, Lingarjeva ulica št. 4, vljudno naznanja, da radi preselitve prodaja po znatno nižjih cenah zimsko blago pod lastno ceno. — V zalogi imam blago (štof), caj, šifon, kotenino, cefir, oksford, cvilj za oči (kovrte), modroce, belo in rjavo za rjuhe, moško in žensko perilo, kravate in drobnarijo. — Noben denar ne zamudi! Samo do 30. aprila! 2606

Pihalna glasbila

(Blechinstrumente) — za godbo (od 10—20 godbenikov) ceno naprodaj. — Naslov: K. Vanjek, kapelnik, Samobor kraj Zagreba. 2785

Kupim

Kravate, moško in žensko perilo ter razne modne predmete — kupite najceneje pri trditki F. in J. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 2700

Nepremičnine

Realitetna posredovalnica Josip Saje LJUBLJANA, Sv. Jakoba nabrežje št. 29 — SE PRIFOROČA V NAKUP IN PRODAJO NEPREMICNIN. 2126

Novo enodružinsko hišo

(dve sobi, kuhinja, klet 1000 m² vrta) — dem za dve leti v najem. — Istotam umivalnik z marmornjem in velikim zrcalom naprodaj. — Polje, Mala vas 40, pošta Jezica. 2726

Vila »Straža« na Bledu

obstoječa iz 14 opremljenih sob, s krasnim sadnim parkom, je pod ugodnimi pogoji — naprodaj, event. se za menja za posveto ali stavbni prostor v Ljubljani. Inventar je kompleten za event. ustanovitve pensiona. — Lega krasna, v središču Bleda, vsi prostori takoj na razpolago. — Dopisi na: E. Navinšek, Ljubljana. 2272

Razno

Ia Trapistovski sir razpošilja po pošti in železnici po solidnih cenah — Mlekarna Karlo Sarnický, Dežanovac, Slavonija. 2669

Za Veliko noč toči čez ulico najboljša pristna vina po nižjih cenah — gostilna »Pod skalco«, Mestni trg 11 (stanova hiša). 2732

Pletenine vseh vrst in predtiskarija ročnih del, najmodnejši vzorci. Cene nizke. — L. Turk, Pred Škofijo 1, I. nadstropje (v prejšnjem poslopiu Kreditne banke). 938

Zastopstva v Vojvodini

(sedež Novi Sad) za nakup in prodajo, posebno žita, moke, lesa, strojev itd. — sprejema verziran posredovalec. — Vprašanja pod »Točnost/2733« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Pozor! Gostilna »Pri Mraku«

Rimska cesta, toči za časa velikonočnih praznikov vse vrste pristnih stajarskih in dolenskih vin — čez ulico — pri litru 1 Din cenje! — Poslužite se prihke! 2696

Dajte si dopovedati

in pridite si ogledat najcenejše — kompletne spalne in jedilne opreme, pisarniške opreme za banke in druga podjetja; vseh vrst pisalne mize, registrature raznih velikosti. Oddajam po konskurenčnih cenah, dokler traja zaloga. Izdelek so liden. — Anton Kregar, mizar, Vižmarje 1, pošta St. Vid pri Ljubljani. 2768

Poceni in prav dobro vino

se dobi v vinotoku — v Ljubljani, Ahacjeva cesta št. 5 — Sromeljsko, bizeljsko, ormoško belo in rdeče ter črni vrškani po 10, 12 in 13 Din liter. — Se najtopleje priporočam — Anton Maver. 2750

Javni natečaj

za napravo letne službene obleke za svoje uslužbence, obstoječe iz suknjica in hlače — razpisuje se v stni dohodarstveni urad. — Natančneje podatke daje dohodarstvo na ravnanstvo na Gosposvetski cesti št. 17, kjer se sprejemajo ponudbe do 26. t. m. opoldne. 2725

Razpis

prostega mesta v zdravilišču Laško za privatne nameščence.

Pokojniški zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje eno prosto mesto za zdravilišče Laško s popolnoma brezplačno preskrbo, dalje za zdravniškimi ordinacijami in kopelmi, toda brez potnih stroškov za dobo od 1. do 30. maja 1924, odnosa do 15. maja in drugo od 1. do 30. maja 1924.

Za to mesto prihajajo v poštev le zavarovanci Pokojniškega zavoda, ki bolehalo za protinskimi in revmatičnimi obolenji lažje vrste in nimajo prenočenja.

Tozadnje prošnje se sprejemajo le do dne 24. aprila 1924 opoldne.

Prošnje morajo biti opremljene z ubožnim spričevalom in s potrdilom zdravnika: 1. o potrebi takega zdravljenja; 2. o umestnosti zdravljenja z ozirom na dobo 14 dni, odn. 1 meseca; 3. da prošnik potuje brez spremstva.

Pokojniški zavod za nameščence v Ljubljani. 2745

Razglas.

I. Pešadijska podoficijska šola „Kralja Aleksandra I“ v Beogradu sprejema gojence iz civila in stalnega kadra.

Kandidati iz civila morajo izpolniti naslednje pogoje in predložiti sledeče dokumente:

- Da je državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kar dokazuje s domovinskim listom.
- Da ni mlajši od 17 in ne starejši od 21 let, kar dokazuje s krstnim listom.
- Da je dovršil najmanj ljudsko šolo, kar dokazuje s šolskim spričevalom.
- Ce kandidat ne prihaja neposredno iz šole, mora dokazati z navstvenim spričevalom, da je dobrega obnašanja in da ni sodnijsko kaznovan.
- Da ima dovoljenje od starišev ali varuha, da sme vstopiti v šolo.
- Da ni oženjen, kar dokazuje s potrdilom od cerkvene oblasti.

Kandidati iz civila se prijavljajo za šolo potom komande vojnega okruha na kojem teritoriju žive. Oni iz Beograda pa neposredno pri komandantu šole.

Kandidati morajo izjaviti z lastnoročno pisano prošnjo, da pristanejo na vse pogoje predpisane v Uredbi o podoficijskim šolama in prilože prošnji vse zgoraj navedene dokumente.

Prošnja in vsi dokumenti morajo biti kolekovani po novem zakonu o kolekovanju.

Prošnje z dokumenti je odposlati ali prinesiti čimprej tako, da se bodo lahko pravočasno vrnile v eventuelno dopolnitev, a najkasneje do 28. aprila 1924.

Kandidati se morajo osebno prijaviti k zdravniški preiskavi in k sprejemu dne 5. maja 1924 ob sedmih zjutraj v kasarni Deligradska ulica 33, Beograd. Vsi kandidati imajo pravico na brezplačno karto za vožnjo. V to svrhu se morajo pravočasno obrniti na komando svojega vojnega okruha, za izdajo potnih objav. V slučaju, da kateri od kandidatov ne bo sprejet v šolo, bo dobil od šolske komande brezplačno karto za povratek na svoj dom.

Iz komande I. Pešadijske podoficijske šole „Kralja Aleksandra I.“ št. 355 od 28. februarja 1924 v Beogradu. 2682

Obnovite naročnino!

Najceneje **DRVA**

trda in mehka, žagana in cepljena, večje in male množine, od 25 kg dalje dostavljamo na dom.

Naročila sprejema: **H. Petrič**, Gosposvetska cesta 16/1, Telefon 343 2244

No razbijajte si glavu!

Pa ako trebate dobar i vrljani pisaci stroj, kupite samo

UNDERWOOD

Skladište: ZAGREB, Mesnička ulica 1

Ime: **R. Miklauc** LJUBLJANA

bodi vsakomur znano pri nakupu blaga

za obleko in perilo.

MINA!

a bužjo voljo, nikar ne pozabi kupiti si jumper pri

A. Sinkovic nasl. K. Soss Mestni trg 19.

Tam dobiš: volnen jumper od Din 88 naprej, svilen jumper po Din 180, 250, 325, 440, etamin in opal bluze Din 134. Zunanja naročila pošto obratno! 2501

MERAKL

boje, mastila, lakove, črnila, emajle, kistove i garancijazno čistilni fluidi najbolje kuhinjske mudi

Medić - Zankl

družba z omejeno zavezo

MARIBOR LJUBLJANA NOVI SAD podružnica centrala skladište

T V O R N I C E:

LJUBLJANA - MEDVODE

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd. Drzjavne: Kredit Ljubljana - Telefon 40, 457 in 548.